

FÉL KORSÓ HIÁNY

PÉCS, 1980

49

50

1980

1.1.1 No

FÉL KORSÓ HIÁNY

Parti Nagy Lajos

Csordás Gábor

Meliorisz Béla

Pálinkás György

versei

PÉCS, 1980

Szerkesztette

Bertók László

A könyvet tervezte,
a fényképeket készítette

Pinczehelyi Sándor

Kiadja a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség

Baranya megyei Bizottsága

Felelős kiadó: Szőke Attiláné

Megjelent 2000 példányban, 8,25 A/5 ív
terjedelemben 1980-ban

K. F. Eng. sz.: 3727

80-17 Pécsi Szikra Nyomda

Felelős vezető: Szendrői György igazgató

ISBN 963-00-0316-3

AZ OLVASÓHOZ

Négy fiatal költő verseit tartja kezében az Olvasó. Pécsi költők, hiszen mind a négyen itt élnek. Én azonban a csábító lokálpatrióta büszkeség ellenére jobb szeretném, ha a „pécsi” jelzőn a lehető legkisebb hangsúly lenne. Magyar költők ők, ha pécsiségük adott is nekik néhány témát, képet, egyéb vers-elemet.

A legidősebb is épphogy 33 éves. De ennél sokkal fontosabb, hogy hangjuk is fiatal, vagyis új. Mindegyiküké másképpen, ami külön öröm.

Kérem a kedves Olvasót, fogadja őket nyílt szívvel, még inkább jóhiszeműen, s leginkább a megértés szándékával. Akkor a termékeny találkozás velük okvetlenül megesik. Hiszen nagy általánosságban az emberi történelem első, dadogó versétől kezdve a legmodernebbekig ugyanazokat az egyéni és társadalmi problémákat járják körül a költők. Úgy, hogy nemcsak a problémák változásait észlelik, hanem a már meglevőkben is föl-fölfedeznek valami újat. S másképpen is fogalmaznak. Teszik mindezt azok helyett is, akikben nincs meg a látás és a kifejezés hasonló képessége.

Az idősebb pályatárs boldogan vezeti be őket. Azért is, mert tudja: egyetlen fiatal költő sem indulhat a semmiből. Szülőkre, nagyszülőkre, dédszülőkre, egyáltalán ősökre van szükségük. Még ha szóval esetleg megtagadják is őket. A tagadó szavakban is ott rejlik az örökség. A fiatalok őrzik és folytatják az elődöket, s annál biztosabban, minél szuverénebbek, tehát minél kevésbé pótolhatók ők maguk.

Négyük közül a legifjabb Parti Nagy Lajos. Roppant érzékeny alkat. Mintha idegvégződéseit túlnyúlnának bőrén. Közérzeteket, lelkiállapotokat, szituációkat ír meg. Látszólag egyénieket, alig lényegeseket, a valóságban társadalmi érvényűeket, egzisztenciálisan fontosakat. Bonyolult vers-szövése mindig tiszta végeredményhez vezet. Szaggatott építkezése, ismétlései, vakmerő képei, asszociációi ellenére ritka sodrás, dinamika jellemzi. Hangja – mint sok mai ifjú költőtársáé – enyhén groteszk, de sohasem kiábrándult.

Csordás Gábor a kötet legfőképpen intellektuális és a leghatározottabban közéleti költője. Gazdag műveltséganyaga nincs versei terhére. A műveltséggel együtt felszívott költői hatások is inkább csak sejlenek hangjában, de nem zavarják eredetiségét. Nagyon érdekli, ami körülötte – közelebb vagy távo-

labbb – történik. Tele van társadalmi-politikai indulattal, sőt dühvel. A groteszk tőle sem idegen, de megfér verseiben a pátosszal vagy legalábbis a patetikussal. Szinte már fölényesen birtokolja a mesterséget. Nyilván ebből ered izgalmas kísérletező kedve.

Meliorisz Béla költészete a társainál hagyományosabb. Inkább folytatás. Sok benne az impresszionisztikus elem, de nem impresszionista. A lány hangulatoknak kemény magvuk van. Versei olykor a fiatal Radnótira emlékeztetnek. Van szeme a közösségi problémákra, de a visszasságok, a disszonáns emlékek, tapasztalatok többnyire csak elszomorítják, riktán korbácsolják föl szenvedélyét. Szelíd, szemlélődő egyéniség, akinek a szavára azonban érdemes odafigyelni, mert a csöndben meghall és elmond igen lényeges dolgokat is.

Pálinkás György megtépett mondatai, olykor szándékosan kificamított grammatikája, versindításai azt a benyomást keltik, mintha egy-egy szaggatott, már korábban indult s még sokáig folytatódó párbeszédbe hallgatnánk bele néhány percre. Nem tudjuk, hogyan kezdődtek, s miként, meddig mennek tovább. De érezzük, hogy az éppen hallott részlet bizonyára a legfontosabb, s hogy vissza és előre egyaránt sugárzik. A dialógusképzetet még csak erősíti a versek címzettje, a titokzatos „Asszonyom”. A többnyire ironikus, választékos, néha finomkodó stílus itt-ott a szürrealizmusba hajlik, de mindig hatása alá kerít, és félreérthetetlenül sugallja az elidegenedés tragikus élményét, amelyet – noha a költő láthatóan igyekszik fölényesen fogadni – valójában igen nehezen vesz tudomásul.

Íme, négy fiatal, szép költő-arc. Még az élet nagy próbáin innen, de már sok megszenvedett tapasztalattal, s tele komolysággal, felelősséggel. Mindannyian nyakig benne élnek korunkban, sajtóan érzékelik a ma problematikáját, s ha itt-ott türelmetlenül is, de tiszta szívvel akarják, hogy jobb, igazabb legyen az ember s őszintébbek, önzetlenebbek, melegebbek az emberi kapcsolatok. Pózok, melldőngetés, nagyképűség, handabanda nélkül egyszerűen szolgálnak, mert a szolgálat a céljuk.

Ajánlom verseiket lelkesen és tisztelettel a kedves Olvasónak.

Csorba Győző

partisanway Club

51

52

PARTI NAGY LAJOS

1953-ban született Szekszárdon. 1977-ben végzett a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-történelem szakán. A Jelenkor szerkesztőségében dolgozik. Verseit az *Élet és Irodalom*, az *Életünk*, az *Irodalmi Szemle*, a *Jelenkor*, a *Kortárs* és a *Napjaink* közölte. Szerepelt a *Csönd órái* (1972), *Az ember énekei* (1975), és a *Készülődések ideje* (1975) c. antológiákban.

BESZÁLLÁS

Azt hiszem e fülkében
van helyjegye ebédem illatának.
Szabad ide az Ön koffere mellé
helyeznem
egynémely gesztusom?
Ezeket hirtelen dobáltam össze, mikor eljöttem onnan.
Egészen diszkrét lábfej-penetranciám van,
ha nem alkalmatlankodom,
behúznám az ülés alá. Úgy.
Nagyszerű. Itt jobb neki. Nekünk.
Látom dohányosnak tetszik lenni.
Ha meg nem sértem, fogyasszon majd az enyéből,
az arany Astor füstje könnyű amúgy is.
Kezem nyomát feladtam személypoggyászként,
ugye mégis jobb, mintha a karfán.
Nyugodtan cserélje ki félúton
Könnyű Nyári Rejtvényturmixát
az én
Könnyű Nyári Magazinommal.
Az udvarias, nyugtázó mosolyt
ha szabadna, idekasírozom
az ablak sarkába. Fogyassza.
Itt meg tetszik nyomni egy gombot,
és akkor megjegyzem az alagút után,
hogy meleg van
és hogy lassúak ezek a vonatok
és hogy koszosak
és hogy Japánban.
A másik gomb az üzenetrögzitőé.
Ha kérhetném erre a választ.
Jó utat. És köszönöm.

HÓ, HÍREK, HÍREINK

hó hull künn, februári, kései, s voltaképpen
alig fehér az alig-februárban, csak
korpahó, csak szürkesárga inkább,
ha elnézem sokáig, és már a lámpafény is
esőre bontja szinte, vagy még csak
nem is bontja, eképp határozatlan,
miként a februári égbolt, miként e
késődélutáni tétova végkiárusítás,
mielőtt papírt érne, szálás betűkre bontja
az ujjak lámpafénye, sorokká rendeződni,
s ezen is túl még verssé, esély
alig-alig van, mégcsak ki sem fehérül,
marad üveghíg-sárga, végképp
átlátszhatatlan, és szétverik a Hírek
amik itt pingpongoznak a görbülő
szobában, akit hálóba ütnek, az itt
most pontot érő, ami itt nem ér asztalt,
az kell a győzelemhez,
szabályt az ütő diktál, fehérül akit
ütnek, s ki tudja, rámegy végül
a jövő meccslabdája, annyira nincs már
asztal, annyira asztal minden

SZOMORÚ, LASSÚ ÉNEK

szomorú, lassú ének,
hát nézz hülyének, tisztára mosott mondatok,
hiány, hiány, az ember túlbeszél vakog,
csomó a lénián. szemében nyugtalan legyek
keringenek. a tenger a tenger lusta ponyva,
rászakadt a lakodalmásokra.
fejek derengenek. ha gondolom,
hát gondolom. szavaim kicentrifugázva,
folyik a lé, folyik a járda
kövére ki. a balkonon
állva kedvesem aranyat mos a szürkületből,
mákszemnyi lámpa a tenyerében, hogy visszatér.
kővér aranyrögök a völgyben.
az ember lassan elkenődik. ilyenkor
túlbeszél, vakog,
kopognak, verséhez rím szegődik,
kimustrált csillag, csillagok.
legalább gitározni tudna. kiülne
talán a mozi elé, vagy
ha folyékonyan hazudna: legalább magát értené.
fogadkozik: kitart, ameddig a papír,
tengert csupáncsak látni vél, kitart ameddig a papír,
lichthofja égig ér amúgy, kockás pokróca
Skócia, révülten tesz-vesz szöszmötöl,
kezében balta és tea, aztán az ember
katapultál, hogy le ne kelljen szállnia,
hogy le ne kelljen szállnia.

HAZAJÖTTÉL, A SZONETTEK MEG STRANDRA MENTEK

hát hazajöttél, hát haza, hát,
kivilágíthatnánk a kupolát,
de tegnap, tegnap leeresztett,
beállt egyszerű mennyezetnek,
nagyon nagyon fáradt vagyok ma,
verset szöszöltem fogvacogva:
kabátom sem, pokrócom sem plakát,
ki semmi sem dobol, csak a vers, csak a vers,
ha ráfigyelsz, ha nagyon ráfigyelsz,
hát hazajöttél, hát haza, hát,
láhattad szonettek fürdőző csapatát,
mind strandra ment, én csak tudom,
elbabráltam fürdősapkáikon,
míg málé ottavák és méla terciának
csak rágcsálták a főtt kukoricát,
láhattad őket, tőlem mentek el,
azt fütyörészték, hogy rímelni kell,
bár úgy csörtettek, mint a csorda,
mindent össze enjambement-ozva,
nézz csak körül, nézd, csupa kuszaság
az asztalom, papirom, (s a világ?),
hát hazajöttél, hát haza, hát,
kicsomagolsz húsz deka hideg vacsorát,
alágyújtasz a tegnapi teának,
a plafon szépen visszapúposodik kupolának,
és a csúcsában kerek égre lelsz,
ha ráfigyelsz, ha nagyon ráfigyelsz.

MÉLYLES

a verstelen vasárnapnak vége van
és immár szárazat vizelnek sötorkú hentesek
Európában, akárhol. szaladgál föl-alá a
Nord Orient, akácfák közéből üveg-nap elillan,
széjjelrobbant szódásszifon drótvázai: akácfák,
minden nagy kígyó hazaér, bőre nélkül hazaér,
békésen és hatalmasan dohogó szivattyú-városokba,
ahol sziréna fészkel, pihés és jóllakott
sziréna fészkel sztereo-téglák közt, örült
fésűmuzsikákkal, agyvérzéssel, kibelezett
ékszerüzlettel randevúzik, szaladgál, nyargal
a Nord Orient, gargarizáló alagutak fölébe
futnak, hideg tejüti tengerek fölébe futnak,
melltartók és epizódszerepek végig egész Európán
zuhanórepülésben, mikor az ölebnek elég volt
és kiszalad az Antarktisz-járdára házmesternek:
átmos a tenger, ó ősök ó aranyát ó beleimben
ó dehogy találja, a holdból gázolaj szivárog,
és merthogy holdsütés van, látni, higanyszép tavak
sását elfésülő horgászsínór peng ha peng,
elfut a Nord Orient, elfutnak a sárga, kása-virágos
táviratok, kiürülnek a drótok, csak az alfőnök
cimbalmozgat néha, leginkább a
Krasznójarszki őzbarna babám-at, közelg az
összespórolt nulla óra, sötorkok rendben,
szivattyú rendben, parkok tolvajai rendben,
ölebek rendben, tavak higanya rendben,
Európa rendben, lepihenhetünk.

NYÁR KIADÓ

atomhajtású szállodák
nyüvik, szelik az éjszakát,
nyugszik az óriás gulyás,
alábbhagyott a tunkolás,
és ring a víz és ring a part,
hinár és hullám odatart,
ezüstlamében ring a nyár
zálogcédulák oldalán,
hold süt, zománcos tábla a tó:
nyár kiadó, nyár kiadó.
Soványka csillagok fénye,
mint a szövönők vizisielése,
oly messze van.
Fújtat, szuszog a jóllakott aréna,
rebben a víz, filléres mélye néma,
halak és sellők pihennek hanyatt,
rózsás, hajnalteremtő pillanat,
megzökken kicsi kempingek álma,
lebben a szeptemberi villanyszámla,
epres palacsinták tutaján
a rendes évi szabadság tovaszáll,
járdányi aranyhid ívében ott a jövő,
kertész, éjjeles szobaasszony, bolgár úttörő
szemléli szelíden.
A harmatot a szomjas gyepe megissza,
hát eljutottunk kedves, Kuwaitba,
hát eljutottunk, és a Kánaán
öbleiben csak sűrül a hinár,
zihál a tó, elgázolt reklám-póniló:
nyár kiadó, nyár kiadó.

FÉLIG FONCSOROZOTT

tejet fodroz a virradat, tejet,
álmaink másfélszobás műanyagkilincsei
csüggedten fénylenek,
kék-selyem díszpárnáit szerttetúrva
lemegy a hold, mint egy lift ellensúlya,
elerednek a gyári dudák,
amiképpen a hajnali orrok huzatos
kapualjakon át,

mégis mogorva negyedosztályú rorátékon
gyülik a nagymisére a tömjén, és a himnuszt
is felsötétben kell napról napra elköhögni
a majdani összhangzáshoz,

mégis micsoda
hosszú az út a panelbeli ébresztőhöz,
a hajnali végézbogáshoz,

mégis, mégis
amikor fölemelkednek a liftek,
ki bámul az aknába ellensúlyuk után,
átmarakodott éjszakák után, véletlen örökség után,
vasbeton-könyökvédő után, szerződéses gyerekek
után,

félig foncsorozott reggelek után

ANGYALSTOP

hó esik, hogy máshogy kezdődhetne vers, este
tél, taplóig ázás, magasan dübörögnek az angyalok,
szájukban kék fürdőszobák és szőke shamponok,
szárnyuk alatt tépett staniclik, hullahóhullahó
mesebeliálom, kékre fagyott arcomat füstbe
bugyolálom, valaha volt bohócom, az rángatta így
madzagra járó kezeit, van csörgősipkám; hajamra
hó fagy s fejem rázom, eldübörögnek az angyalok,
törött üveg pereg, pereg, akváriumban két keszeg,
kátrányban két szemed, törött üveg hajad, hajad,
hó, utca, aszfalt, burkolat, épp fölkent forró
burkolat, törött üveg pereg, pereg, távoli arcod
talán bitumen sírós buboréka csupán, elszállok
odáig angyalstoppal akár, útról az útra, hóból a
hóba, hétfő van, kedd van, szerda, csütörtök, nőnek
a versek, a holdak, a körmök, Piaf az orsót pergeti
lágyan, sült tököt eszel félhomályban, ó, bundával
az égnek a mérges tanyák persze hogy kiröhögik az
éjszakát, de az úton a kegyes angyalokra várva
a forralt borról áhitattal illik énekelni; áve
meleg, szegfűszeg illatú pára, áve virágos, iromba
bögre, bújj tenyerembe vörösödvé, mert ötfele szétfagy
a kesztyűm és állok és állok, az angyalok eldübörögnek,
lehetnék betlehemes-kucséber, hasamon lóghatna narancsos
láda, ringathatná benne a kisjézust Mária, hiába,
az angyalok ajtaja zárva, hiába,
reflektor-karikásuk cikkan, porzik a hó és
porzik a kedvem, cukorban térdepelők, kása
fővéséből levegővétel még nem vacsora, majd ha
meleg konyhádba elérsz, fagyott inged
hátról akkor akaszd le, csukd be, mint
ablakot, kicsi oltárt, misekönyvet, izzadságod
majd kályha mellett lecsörömpöl,
majd ha a konyha, majd ha az ing, majd ha a kályha,
majd ha a majdha, az angyalok győztesen
dübörögnek, december úr üveg ökreit hajtja,
suhint alájuk üveggyapotot . . .

otthagynom az úton hó-figurám, szemafor-kezű
hó-figurám, távolodom a kamerával, látom angyalországot
nagytotalban, cukortél, cukorút, cukoreste, cukornyugalom,
látom angyalországot képeslapon.

GYÁSZVERS-PRÓBA NAGY LÁSZLÓ HALÁLA NAPJÁN

szélhordágyon a város,
szügyében sziréna-pikák,
jégfényes korcsolyák kettédülnek
a meghegesztett rianáson,
a botos ember idebólint,
forró sörényét leveri,
hó-hypózók körbeterítik,
galambok, katonazene,
szomorú, biccentő pónik,
összebicsakló hintalengés,
a botos ember idebólint,
szárnyait lecsatolja,
pirosat billentő tollak,
töltse párnáját aki nem fél,
hó-hypózók körbekerítik,
jégfényes korcsolyák kettédülnek,
heged-e a rianás?
vágta a ló talpig habosan,
nyakán akad a rönksorompó,
összebicsakló hintalengés,
arcára hóvirág,
zörög az egyszem mancsos falevél,
feszíti össze Duna-szár, Tisza-ér,
a tejtől sáros állatvásár
passzusainál most ki strázsál,
szélhordágyon a város,
szügyében sziréna-pikák,
jégfényes korcsolyák kettédülnek.
arcára hóvirág.

VINCENT ÜZENETE THEÓNAK

Mit szakítsak én a rácsokon, Theó,
ha szemem a homorú egeket
tölti ki már, ha szemem a napot
bogárrá égeti már, s kikönnyezi
a földet?

Minden kerítés dőlhet ravatallá,
arathatják a szemfedőt,
fojtósárga gabonából megköthetik,
akárhog rámterithetik, Theó,
fényen-túlról létrát
bocsátott élém
a legnagyobb lotyó.

Ez már az utolsó ciprus,
olyan megmászhatatlan, oly magas,
de a legzöldebb, a legfeketébb,
hogyan mehetnék hát odébb?

MINTHA NEM IS

csak kabátjuk akadjon fenn a dróton,
futhatnak aztán már meztelenül,
belsőzseb nélkül
mintha nem is,
hivatkozási jelzet nélkül
mintha nem is,
egy évnél nem régebbi nélkül
mintha nem is,
széttelépültek az aktamezők, széttelépültek
a végtelenig,
csak kabátjuk lógjon rendben a dróton,
mintha maguk,
csak nedves nyelvük lógjon a dróton,
mintha szavuk,
csak cérnára fűzött foguk,
csak bőrük, vasárnapi dobbá kifeszítendő
bőrük, a csontjuk lógjon a dróton,
a dobverő-fehér,
bárha az emberi tartás nemcsak azáltal,
még ha nem is
utolsósorban,

még ha nem is.

SHEILA, SÚLYOS TOMPA TÁRGGYAL

városunk vállgödre kitöltve, megáll
a téli eső, csak nyugtatom, csak
nyugtatom magam, elfogja ügyis
a felügyelő, fél tizre ügyis el,
megyek a busszal, megy a busz velem,
és panta rhei, és panta rhei, a képzelet,
az óvodás gyerek, a keresztretjvény-lakótelepek,
csak nyugtatom, csak nyugtatom
magam, fölöttem grizes, kékeslila fény
út át az erkélyek szájüregén,
sikoltanám; Patrick ne még, még nem
értem haza, de jó a súlyos, tompa tárggyal
Sheila, s üres a széf, akár e busz, velem
éppúgy üres, mint nélkülem, csak
nyugtatom, csak nyugtatom magam,
bármilyen lassú mégis célja van, és
útja van, előntve néhol bár szurokkal,
én istenem, mi lesz, mi lesz a magányos
utasokkal, bár panta rhei, összébbhúzom a
közérzetem, a szombat este merő
izgalom, újratermelődik a munkaerő,
mercedes típusú kocsiba ugrik a felügyelő,
mögéje ül a lakótelep, a képzelet, az óvodás
gyerek, még én is, én is hazaérhetek,
Sheila eltűnt, sehol semmi nyom, gyanús
vagyok, ha jól meggondolom, nincs alibim,
nem ültem ott, mikor Patrick meghalt,
s a széf, szóval félek kicsit, a mercedes
rohan, utolér fél tizig, és be kell vallanom,
hogy ezt a filmet láttam
valahol, így nyugtatom magam,
csak nyugtatom, e szombaton a lassuló
buszon, s elkezd verni a
téli eső, elfogja ügyis a felügyelő.

SZELÍD TÁJBAN FÉL KORSÓ HIÁNY

E szelíd tájban
nincs hiba bájban.
Messziről halk térzene,
rémlik, mintha vérzene.

Napok sora szomorúra,
válík söre keserűre.
Hab apad, megmarad
kivárás jogán fél korsó hiány.

Cseréli savanyú babért
zsebeiből a törmelék-babért,
kiméricskélgni micsoda babra,
beváltja mindet savanyú babra.

S mivel az ámbár hátjain
a legfőképpen elnoházott,
s talánesetlegmégsemezt-palástot
ölt a nepofázzott,

leveti szigorú
optikumát,
nézi a felhők
panoptikumát.

VAGY EGY TELJES

Pálinkás Györgynek

Ülök itten kérlekszépen e sörrel.
Régen.
Körben fölgyürve az abrosz,
matrózruha, zubbony, pizsamakabát.
Ez egy ekkora resti.
Várok itten e sörrel. Tudom, a hó
a kisvödörben megroskad.
Bizom hát.
Öt decis terünk ma hab,
rejti a lószőke italt, jobban
birja-e majd,
mint számban a nyál?
Nagy titok ez.
Főképp, hogy bizton elapadva
kezdő térfogatát ki nem adja soha.
Viszont sör lesz.
Ez se kevés.
Habnak maradni képtelenség,
sörré horpadni hiány.
Fél korsó. Vagy egy teljes akár.
De sör. De sörhiány.

Cronholm

53

54

CSORDÁS GÁBOR

1950-ben született Pécsen. Orvostudományi egyetemet végzett ugyanitt. Kutatóintézetben dolgozik. 1966-ban mutatta be a *Jelenkor*. Verseit azóta a *Forrás*, az *Életünk*, az *Alföld*, az *Irodalmi Szemle*, a *Kortárs* is közölte. Szerepelt a *Készülődések ideje* (1975) és a *Madárúton* (1979) című antológiákban. Első kötete, *a nevelő nevelése* 1980-ban jelenik meg.

LEVÉL

Kedves Feri most kihallgatom a macska gondolatait
a ház lábánál szikrázik elégedetten honnan
kinyílik előttem a világ Felsőgyükéstől Rácvárosig
megyei jogú kiterjedésben de csak a macskára figyelek
ez a macska nem küldött táviratot Nixonnak
ez a macska nem gyűjtött gitárra
ez a macska nem idegeskedte el az első kefélést
ez a macska unalmas azt mondom ég veled

Michigan ég veled

Amur ég veled

Harlem krétarajzai ég veled

Nabatija beomlott házai ég veled

szerelmem Angela Davis ég veled

Lumumba ég veled

Rudi Dutschke ég veled

Cienfuegos ég veled

ég velem minden halottad

1962

63

64

65

66

67

68

69

hazamegyek

ülünk a vasárnapi műszak gépei közt mind sztereó

apa és anya a parasztpárt táncsoportjából

meg két fiuk az egyik én

ég veled Csapájev távcsöves puslán

ujjad fehérlik Manhattan tornyai közt

Kedves Feri rengeteg szilva termett az idén

mindig tervezem hogy pálinkát főzök belőle

ez is elmarad

csak Buddha sárga bohócai emelgetik a rituálét
s hogy láncon a kutya macskák napoznak a kertben
mi újság még szánkra kiülnek a mesterlövészek
Gyuri lakást kapott Sztálint felejtse el
lefűjjük a keserű habot
a lottó törzs szahemjei kiikszelik az ötödfeles jambust
Anna O. idén megveszi legszebb ruháját
vendégek voltak mikor Baader fejbelötte magát
azt mondtam fáj a fejem nem akartam vitatkozni
tudom leomlik amiért reszketünk ma
tudom lerázza kezünk akiért reszketünk ma
korhad a zsindegy leszáll a gerenda enged az ereszték
pattog a csempe a festék lepereg
elköltözik a macska de nem szokik le az egérről

SZÍNHÁZ ÜRES HÁZBAN

íme a ház íme az ablak
befelé néz a puszta házba
mint eltévedt golyó terít le
a rend véletlen moccanása

bár alkatod s neveltetésed
legyőzted: nem leltél világot
házat hazát hitet barátot
taszít el minden változásod

bár értenéd ha magyarázod
hiú a gyász a cél világos
s nem csillog minden pillanatban
ha ég a város ne csodálkozz

csak neked ég se fül se szem már
szegény Yorick kiszítt velőcsont
a hős a művet összerontja
s halál se lesz se más mi elvont

nagy élet lesz virágverejték
s finommívű mint egy harisnya
minden mindennel összebékül
a kórus szétszalad makogva

drámánk lírává vékonyul
hajnalpírral bealkonyul
a monológot mondd vitézül

FOLYAMODVÁNY ÁLLAMPOLGÁRSÁGÉRT

a Korbut-vers szerzőjének

én itt szeretnék letelepedni végleg
nyalókás Betlehemben
hol éjszaka nyűtt
asszonyok fogannak boldogtalan önkívületben
hol éjszaka eltévedt pásztorok
esnek a falnak boldogtalan önkívületben
hol éjszaka

hol háromkirályok zománccsillag
alatt kezünkben aktatáska
futkosunk ideológiai oktatásra
lépcsőházakban redősödünk
homálylunk a lelátón
ha az új figurákat bemutatják

s míg feltorlódunk az előszobákban
kislányok hasában nevetnek rajtunk
fejjel lefelé akik majd
megértik a törvényeket

ÖNARCKÉP 1971-BŐL

főbérnök a bányászcsalád
képes újságot szótagol
miénk egy szék a sezlón és
a kulturális monopól

meszelt fal izzik leánder
izzad a fölső udvaron
havi hétszázat felemészt
megtérítendő gyarmatom

füfelünk ajtónkon a férj
neszezése hallatszik át
lámpát gyújtva fejezi be
coitus interruptusát

a kislány álmában sikolt
reggel kilincset szidoloz
orvosok elé lökdösik
nem nősz csak csinálod a koszt

maga doktor zsémbel az asszony
a lábát mégse törli le
fagyott mosolyú nippéken
csillog szorongó öröme

mind a népfontra szavazunk
és nehézkedve konokon
fekszünk egymáson fenne mint
kések a rózsás abroszon

ÜZENET NAGY LÁSZLÓNAK

a kuoni pásztor fölmegey Budapestre
beköpött váróteremben csomózza az altiszi bakancsot
ágybérletek népi kollégiumaiban
álomcsiholó szoknyák néki forognak
buszállomástól metróállomásig
sodródik zászlótlan menetben
nézi csapatát Keravill-kirakatban
cselédekké hullt honfoglalás
lökdösődnek a kicsi dolgozók
hogy az állam csecséhez jussanak
lecibálják a roma csávót
lecuppannak a nyugdíjas özvegyek
milyen szegényszagú ez a vers milyen szegényszagú
becserélném párizsi nyárra
asszonyom mosolyára
de löknek hátulról más is sorra akar kerülni
zörög a városi avar
a lecsúszott szegényeket máma begyűjtik
kun Bonaparte kezéből kicsörren a bicska
milyen szegényszagú ez a vers milyen szegényszagú
szélzúgást utánoznak a költők függőleges halottak
leszaggatva a szavak alászállásra
kiválasztva a nép lerázza fiát
de papírt zörgetnek madárröpítő reménnyel
május vörösét mérik a vér pirosához
fogcsikorító dalokból idéznek tenyérbevájt
körümmel mintha megöltek volna

VARJÚÉNEK

olajkokárda
tüntet a járda
ki mellett
szerelmet
kinek ígér a Fabulon-
plakát mikor az unalom
órája pereg
hol fésült ebek
holdat kövérhúst ablakon át néznek
kiért zengenek hűdött combú szirének
e honfiszív kiért
pumpálja a vért
selymes zsírt kiért szív a belekből
kiért zsi bong tűr a megfogant öl
kinek őrzi varos
halát Tisza Maros
ízét a szilva mérgezett
tócsáit a nyírberek
ha tapossuk tudja a tarló
nem gazda lép itt csak a bérlő
azért élünk temetünk
kölyköknek varjú legyünk
kit lehet elhessenteni
ha előlről kell kezdeni

KÉT FATRAS

I. (egy filozófusnőhöz)

elszomorított asszonyom
tudom nem lángolok fel újra

elszomorított asszonyom
fájt hallgatását hallanom
tanult madár ki fénybe fúlva
nem röpköd át a drótokon
kapirgál nehéz szagú gyom-
verte udvarokban úgy ha
szabad vagyok későn tanulja
a szem hogy elporlott a nyom
a köröm hogy köpjön az ujjra
házam hazám; nem otthonom
tudom nem lángolok fel újra

II. (J. M.-hoz)

réz a kilincs nincsen tető
fölszáll sirásom nevetésem

réz a kilincs nincsen tető
álmomban így jön most elő
nicht mehr zu wohnen nur zu leben
ez a sváb magyar édesedő
keserűre fölnevelő
tillárom város sajkva térden
hüen tovább keverni vérem
tanít most bosnyák szerető
emberedünk voltam idétlen
ész üvegén játszik a hő
fölszáll sirásom nevetésem

13 HAIKU

1.

csillag odvasul
hiányos győzelemnek
magad ne add meg

2.

tengert mondanék
de a butácska patak
forrást panaszol

3. *(az ál-Petőfi)*

évült jövő-fi
túlélvén halálomat
hitem hazudtol

4.

rezsím eladó
történelmet a srácok
nem játszanak már

5.

tiszteletkörök
bombákkal teli gépen –
köszöntlek hazám

6.

kötve pontosan
a kéve kész a kereszt
a mag kipergett

7. (*K. B. emlékére*)

maláj hegedős
papírszobám falára
százast ragasztok

8. (*folytatás*)

rang megvetése
szegények szeretete
írd fel gépangyal

9. (*folytatás*)

ütésre emelt
szárnya zizeg finoman
arcán nyál és vér

10.

úgy mérhetjük csak
ki fut gyorsabban hova
ha ugyanoda

11. (*Hölderlin*)

gond adni venni
tübingai toronyba
bolond nevetni

12. (*folytatás*)

der hauswirr munkelt
ach die neunzigerjahre
bolond nevetni

13.

ön-pillanatkép
épp mikor elsütöttem
megint bemozdult

MADÁR

M I L Y E N A L A N T A S A M D R O N A L J A R E P Ü L E S K O R
A H

JÁZMINOK

májusi első esteken
hazafelé az eltiport zászlórongyok között
csiklandóست böfögve a benyakalt söröktől hányszor
verődik még mellemnek
mint hámját vesztett buta igásló
a kétség
s kapok körül mint ideges alvó
riadva hol a jázminok

itt kezdi a vallatóbeszédet
a száj

panaszos a száj
sírásra áll a száj
nevetésre áll a száj
állhatatlan a száj
mohó a száj
gyöngye és meleg a száj mint a csecsemő
a gondolat a szájban csak meleg levegő

mégis a száj beszél

hazafelé az eltiport zászlórongyok között
az Állam és Forradalom Fiúgimnázium
felvonulásán 1979-ben
mikor már vízszintesek a tanítók
Károlyi földrajza
Sztálin grammatikája
s a vérszerződés színpadias aktusa után
lázal pirosít
a halottak keserű mérge –
elsiettem az epilógust
most egy természeti kép következik
kezdjük előlről –
kert-Magyarország dalai
köszöntik e másodosztályú bolygó vegetációját
hadgyakorlatok vadászó növényeit
a mimikri világbajnokát
füálcsás holtak gégején harsanó margarétát

szívünk medúza-lüktetését hullámszünetben
a Szamosújvárt cementen hasaló foglyot
mindkét ezerévben
a madárbegyűjtőgép füttyös kezelőjét
begyulladt kis pacsirtákat a rozsbán
a kertésznevelő virágot
a dudvát a muhart
itt ér véget a természeti kép
közben Európa szomorú lakótelepein
felnövekedett a bárány
feltörte az első pecsétet
szántók és horhosok suhognak a szélben mint papír
és nem tudnak leszállni többé
s ki nem köp a szolgálatra inge alatt
mint rongy zászlót a rongy zászlót bírhatja egyedül

folytatja a vallatóbeszédet
a száj olyan amilyen

még villanyzene szól
s mi integetünk a vonatoknak
zászlócskáinkon fedőszínek egy szemfedőről
ujjacskáink vékonyak mint a hurkapálca
szájpadlásunkat lesöpörték
éjszakáinkat összezárták
macskatalpú vallatóbiztosok
dalaink a haza halántékának szegezve
béke nélkülünk térképolvasás és
kettes találat egy jelölőlistán
Jehova fekete taxiban
papa mama
darázs- napok és hangya-éjszakák
a bábok szárítása és nedvesítése
napfürdők a tarvágás kegyelméből
aztán az eszmélet nyarai dürrögő kábulatban
csipőből gitározunk egy másodosztályú kupéban
termelőerők pókereznek a hátrahagyott terepasztalon
emelik az alapot
emelkedik a szabadság ára
államokba mint álmokba húzódik a szabadság
másrészt szemünkben hiúz
kénes foszforos erdők

még mindig hazafelé önkéntelen ütemet váltunk
csizmákkal teleírva a mező
atyuska atyuska
elmúltam 26 éves
küldd hát kozákocskádat ellenem
10 éve nem tudom eldönteni rabló legyek vagy pandúr

ez még mindig a száj szövege
terjeng és bőrzik mint mosólépatak
közben elszunnyad az olvasó
de homlokát előbb vállunkra hajtja

és áhitoztam testvériségre
s ha gyűrt ingem a székre teritettem
reggelig kilógta magát
elnyűtte mégis az idő
a mértéktelen viselet
s kifeslett idebent is az igazság
három bokor saláta
indulók Európa kizáródott sérveiben
három bokor saláta
ama fehér ló szőre nyekteti nagyapám hegedűjét
három bokor saláta
gyakorlott mozdulatok bedó-rendszerű söntéspultokon
három bokor saláta
lehányva az ország kabátja
viszi a sofőr mosásba
kényes helyzetben a túlélő szegénység
túszokat szed a történelem
dalaink a haza halántékának szegezve
s e rögtönítélő századok is majd
új ezerévvé összeállnak
Hegel fekete taxiban
a győzelem változatlansága
a kudarc változatlansága
a jövő változatlansága
vőfélykedik a béke s mi táborainkba
zárva őrizzük egymást várnak elárvult asszonyok
Lilla Léda Flóra tulajdon
szívdobogásunk vőlegényei vagyunk

mert a szem
az édestől sohasem lakhatik jól
és nem köpheti ki a keserűt
a szem okos és tartózkodó mint a felnőtt
a szem szomorú és szabad mint a felnőtt
s a felnőtt már hajolni nem bír

szaladj kölyök zsákod üres volt
várnak a pálcák és fagyik
míg kacagó húsod trágyává szelídül
kutyálgodj farkasfiú
magas ég hordja csillagod
csontodra világ alapja nehezül
seregem szélnek eresztem
de a felnőtt már hajolni nem bír

a szem
szemmel tart egy madarat
nemcsak fütty
de kimért egyensúly tojás és légpuska között
s mennyit a madár annyit ér a kert

Amelior in Sela

FORTEPAN

55

56

MELIORISZ BÉLA

1950-ben született Győrött. A Pécsi Tanárképző Főiskolán 1973-ban, magyar-rajz szakon, az ELTE bölcsészkarán 1976-ban magyar szakon végzett. Verseit a *Jelenkor*, az *Életünk*, a *Mozgó Világ*, az *Új Forrás*, az *Irodalmi Szemle* közölték. Szerepelt az *Universitás '70* (1970), az *Érlelő* (1973), a *Kétszülődések ideje* (1975) és a *Madárúton* (1979) című antológiákban. 1978-ban Móricz Zsigmond-ösztöndijas volt. Pécssett él, tanít.

BALATON

Az árbocok
és vitorlák
játékos rendjét
váltakozó erejű
kék foltok
bontják meg
Izgató nyugtató
egyszerre
A móló fölött
madár köröz
véres a szárnya
a csőre

ABLAK

Szélesre tárt ablak
a rézművesek
egykori műhelye fölött
s nem tudjuk
hogy kíváncsian
a piactéri forgatagra
ki áll meg benne
gondoljuk csupán
itt idegenként
akit már sokszor
kitaláltunk maguknak

SZONETTEK ALKONYA

1

Ellenséges
szél támad
az óváros alatti
kikötőre

Hallgat a gitár

A megrendült idő
vízre hullt
papírszelet

2

Az esőverte alkonyatban
szavakká
sűrűsödik a lét
csatakos emlékké
fodrozódik
a remény

Mélyül
már kimondhatatlan
nosztalgiánk

ERESZKEDEM DÉLNEK

Torlódó tetők alatt
íme a római kori város
ó rég elhagyott röplabdacsapatom
a vörös koronájú fasorban
anyám siet
az őszi hajnalon
s kapunk olcsó tornacipőket
öcséim örülnek
ó felejthetetlen bogárgyűjteményem
álmaim
szuszogó társak álma
a kollégiumi homályban
két vonat között
nők marasztalnak ágyban
ó nyugtalanságom
elvetélt és megírt verseim
nem hivatkozhatok másra
ezerszeresen is jaj nekem
ha szavatok hiába

Férfigond öregbitette időben
ereszkedem délnek
lugasok alatt
vénhedt papként nem ülhetek
néhány csapás
elmaradnak a kikötő nélküli partok
de eljutok-e jó hazámba
kívánva meleg vacsorát
asszonyom tenyeréből
kihajt-e a nárcisz

VIZEKRE SZALADJ

Vékony bokádon
az erekhez, szellő
hajoljon szép kezedhez.

Mint vízre gyökér,
harmatos szerelmed
találjon szerelmemhez.

Ha erdőről a
vadak eléd szöknek,
hozzájuk is hű maradj.

Ha gyöngye vállad
harapásom vérzi,
hűvös vizekre szaladj.

SZÉL INDUL

Nézem mahagóni-arcod
a szemek mélybarna kútját
s szitakötő-zizzenéssel
júniusvégi szél indul
a hegyek felől
hogy játsszon velünk
Ruhád alá kap
és énekes melleid alatt
gömbölyödik
légbőlkapott fiam

MADARAM MADARAM

Van Gogh-ragyogású a reggel
de csalás lenne
ha nem erednél útnak
az idegenbe vágyó sereggel
Hisz nem akarom én
hogy szabályos légy
mint levélen az erezet
hogy sorsod
sorsommal legyen
teljesebb
béklyóznád csak hitem
konok szenvedéllyel
melled lüktető gyönyörével
de szeretlek
s mint vízmosásban
ezer csillag
remegve jajdul szerelmed

A TENGER

A partvonal süppedékes fövenyére
emlékszel-e még

Elhagytuk a halászok
szirtekre kapaszkodó falvait
s hazarendelte már
sólymait is az idő

A tenger nyárvégi szenvedélyében
feledve keserű teleink havát

idéztünk elsüllyedt kikötőket
verset a hazai tájról

WARNEMÜNDE

Örök zászlódíszben
kék ragyogásban
a város
manzardok
fehér ablakain
cikken a nyár
a világítótorony
mint őrt álló harcos
kifutó hajók után
sisakjáról
ered útnak a madár
a tenger
s a kikötő
hangjait hozza a szél
fényesít
legendákat rejtő
halász-arcokat
déli hőségben
parázslík a part
s a nők
kisodródott kagylókként
aranylanak

ROSTOCKI KOCSMÁBAN

E matrózkocsmában
lányokra bizhatom magam
s míg leburnult
combjukon a kezem
füstös nevetések közt
kődlik föl
a történelem
söröskorsók mélyén
habként ring hazám
távoli hajókürtök
törnek át az éjszakán

FÜVEKBEN ALSZIK

Elhabzik az idő
s a földeken este van

Mára már nincs mentség

A rovarok röptére
a vízre bukó árnyak iramára
hiába figyelsz

Merülnek a szavak
megrendült tornyai
konok szökésbe
kövek hallgatásába

de vízi gyökerek között
szerelmes halak siklanak
pisztrángok talán

S parti füvekben
alszik a nap

MA IS ELJÖTT

Maholnap
harminc éves leszek anyám
s védtelen trónomon ülve
albérleti konyhánkban
ma is eljött
a lábmosás ideje
hányat alszunk
nagy mama érkezétekig
nem tudom
csak körözök ujjaimmal
mint kiszáradt nyaraink
kutak melletti hordóiban
de most törölhetem
a kiloccsant vizet

Túljutva az évszakok
útvesztőin
zsúfolt hajnalokon
buszra várva
arcok villanása
tengerparti kikötőkből
halászhajók
nők megperzselt válla
még innen az álmon
karácsony éjszakáján
barátommal a bicskei állomáson
vonatunk sehova
maradt a csonttá fagyott vidék
tündér mítosza
júniusba hajló alkonyon
révülök professzorom előtt
nyelvünk finnugor alapjaiba
s nem segítenek az ázott pesti tetők
öcsém mögött behúzva
bukósisakos fejem
hazáig még legalább

százhetven kilométer
a szemerkélő esőben
s nem várt igazoltatás
a zirci sorompó után

de minden rendben

MEZTELENŰL

Az üveggolyókat
tengerbe szórom
s nem kívánom
félések puhaságát
A dárdás április
aranyeső-fényében ázva
a növények száraiban
az állatok izmaiban is
ifjúságom feszül most
Kinyitom magam
mint egy kagyló
és nincsenek titkaim
és nincsenek félelmeim se

BELÁTVA ISMÉT

Mozdul az idő
fordítja dérverte arcát
a vidék
s belátva ismét
a dolgok lényegét
fűzőtlen bakancsban
ember igyekszik
a kihalt
vasútállomásra
jéggé vált vizekre
madár szalad

SUHINT AZ IDŐ

A földek tűnődő arcok

A szélben mezítlábas
madárijesztők őrsege
fegyelmezetten
fagyott kalapban

S míg vadak futásával
könnyed vonalakban
zárul a vidék
mormolnak az évszak
őrült malmai

Elesett gyalogezredek pora
kavarog a hóval
szegény magunk álmai
hazányi gonddal

Suhint az idő havakkal
vérezve homokot
törve hatalmat

küszködnek a lábak
fagyos vizekkel
szelekkel bundák
hadakoznak

NEKIEREDNEK

Alszanak a kutak
nem mozdul a lánc

A csűr felé tart
az utolsó madár
egyedüllétünk üvegét
karcolja csapázó szárnya

Csontból van ez a délután
a pásztorok
mégis nekierednek
a behavazott tájnak

Boldog vonulás

Jönnek bölcs esték
hitünk tűhegyét
fényesíti a jég

MARAD

Fohászunk mit sem ér
igazíthatjuk óráinkat

Bár alkonyattájt
felszökken még a forrás
nyugtalan éneke

Dulcineánkat
hiába várjuk

Fordul az évszakok játéka
s feszülve miként a húr
marad a don quijotei döbbenet

s már értetlenek fogják körül
a szerencsétlen
fegyverhordozót is

GYUFA SERCEN

Ezek most
várakozással teli napok
de ledeszkázott padlásainkon
még szétterítjük a diót
aztán jön
a mi időnk
próbára téve bennünket
megint az évszak
Esténként
forraltbort hörpölünk
s gyufa sercen
végiggondolhatjuk
már úttalan útjainkat

MA SEM

Dér futja be
kutak
csördülő láncát
s ma sem jön
senki
Nem gyújtunk
villanyt
emlékeink maradékát
meregetjük
aztán kilépünk
a horpadt verandára
figyelve a vasútállomásról
jövő utat
melynél nincs
elhagyatottabb

LEHET

Már ismét a sóvárgott szigetre gondolunk s talán készülünk is a kontinens végleges elhagyására bár a sűrű ködszítálásban nemigen juthatunk messzire mégsem mondhatunk le vállalkozásunkról a kalandok ismeretlen ízéről. Am lehet mindez csupán az idegek álomszerű játéka amint fölsejlik a sosem volt őszi kert a romlás mély színeiben tékozlásaink árulkodó emlékeivel s mezítalásbas fiúk a sárgult fényképről rendezve sebteben kétes hitelű számláinkat merülhetünk immár *à la recherche du temps perdu*

NAGY AZ ÚT

Elég volt mára
s a fölhasadt zsákokkal se
megyünk már semmire
azt mondom
verjük le magunkról
a padlás porát
harapjunk valamit
aztán ha ébren vannak
köszönjük el az öregektől
hisz még az éjszaka is a miénk
s nagy az út
csak a vágyakozás
nagyobb nála
de arra már nincs szavam

SZINDBÁD ELHAGYJA A VÁROST

Kisasszonyom
Szindbád e téli alkonyon
elhagyja a várost

Ha tanyák mellett visz utam
s a szánandó vidék
bodor füstjeit hordja a szél
a havazásban én
bőrének puha illatát érzem
s ábrándos szemére
mint életre emlékezem

Midőn az ablaknál állva
utánam tekint
s a redőnyt némán leereszti
ne zokogjon kisasszonyom

A kocsis pokrócot dobván
a párolgó lovakra
topogva várja már urát

IDEGENBEN

Leverjük
széttaposott cipőnkről a sarat
kezünket vigyázva tesszük
a rossz kilincsre
s már csupán a gazda
emberségében bízhatunk
Hosszú lesz az éjszaka
de falnak vetett háttal
mehúzódni mi
a vaskályha mellett is
dobnánk a tűzre időnként
az odakészített fából

Pallinhu's György

57

58

Kis mélyen Karcsinak, ha
lehetne egy Archibald balta nélkül,
de ensem izesson fejével,
mit bebetonozunk fejfelel,
kéjs hi (Lüntescinkre) am kéhezven
1982 barátsággal, hogy rá'm is
emlekezzen Károly.

1980. március 11. Pálincás György

PÁLINKÁS GYÖRGY
1946-ban született Pécsen. Az ELTE magyar-könyvtár szakán végzett.
A Baranya megyei Népművelési Tanácsadóban dolgozik. Verseit a *Jelenkor*,
az *Új Írás*, az *Alföld* és az *Irodalmi Szemle* közölték. Szerepelt a *Készülők
édek ideje* (1975) című antológiában. 1980-ban Móricz Zsigmond-ösztöndi-
jas.

SARKADI EMLÉKÉNEK

lépések eső lépések eső lépések eső
lépések lépések eső

lenn utcakő
lenn befagyott tótükör
lenn utcakő

még ezt elmondom szólt valaki
elfértünk volna egymás mellett

szél csapkodja az üres ablakszárát
tiz emeletnyi mélység felett

SZISZIFOSZI PÁRBESZÉD

Balogh Edgárnak

Nehéz bevallani itt a
Dunagőzhajózási R. T. tűzfala tövében
Gyomortájt megülő szorongásainkat
A félmázsás röhögéssel telített kő
Továbbemelhetetlennek látszik a
Függőleges fal tövében
S a fal ormán megül a levegő
Mire nincs garancia hogy
Túl a csatornán ugyanaz a
Fölszabdalt idő
És ezen a függélyes úton csakúgy
Mint a folyó könyöke táján
Vesztett álmok nosztalgiája
Kis adagokban kapható mint távoli térzene
Foszlányai sátoros ünnepeken
Vagy akár a mozizongora végső akkordja
A mozideszkán

A JENŐ AZT MONDTA HOGY ÁTMENT A LABDA

Órák óta folyik ez a beszélgetés
Vagy évek óta Ugyanaz Cserélődnek
Az arcok A pohár után nyúló kezek
Ugyanazok Az is lehet csak a kezek
Jobbavárva Akkor egy pillanatra
Úgy tűnt a tömegben egy ismerős
Így szokott ez lenni mikor
Már az arcok is keverednek
Erre mondta már nem tudom ki
Hogy félreismerjük másokban magunkat
Elkésett ajánlatok minduntalan
Zavarbaejtőek ezek a nem szűnő koppanások

Akkor a dagadt átfolyt a palánkon
Hüvelyk és mutatóujja között
Felcsippentve a labdát
Egy pillantás a körülállókra
Rejtett fényei a várakozásnak

ÚGY VÉLEM LEHETSÉGES MINDERRE EMBERT TALÁLNI

Becsapódott az ajtó Még
Mondtam is: ez volna a kontraszt-ország Akkor
A színész leszolt a közönségnek Valakire
Úgy vaktában rámutatott:
Mint hírlik rakásra gyűlnek a
Művirág-koszorúk
Mindez eképp hangzana a jóköltő
Szájából:
Már egyetlen s véletlen mozdulat
Szétszórattatásunkkal egyenlő

MESTER A SZOKÁSOS NÉGY LÖVÉST

És egy ötös-fogatot ajándékba ide a
Céllövölde bejáratához huzatos
Honi létünk körképe elé melyhez
Hasonlatosan fapofával zötykölődik
Vicinálisán Buster Keaton nem ismerve a
Munkamegosztás örömét
Sarjad ugyanis
Figyelemre méltó igyekezet a méltóságra
S kihullanak mind a célbabák:
Gyémánt Jimmy Lindberg Guevara stb. mihez foghatóan
Csak a mítoszteremtés kudarca növel felszínesebbet
Anélkül hogy magára ismerne itt
A jövevény

HATÁRTERÜLET – MÉRSÉKELT SZORÍTÁSSAL

Mert arcunk bármennyire is igyekszünk rejtteni
Fedetlen a csukott ajtók két irányban is
Egyszerre nyílhatnak miként a világegyetem
Ezen az esős reggelen anyagainkban akár
Tágul akár sűrűsödik vissza kell találunk
Hisz nincs kit lekenyereznünk
Kisebb nagyobb juttatásokkal e közös
Lakótoronyban s már az sincs aki
Belevörösödjék e nézőtérén hasonló komédián
S ki szervezett munkás volt az utcai lakásban
E színlelt tapsorkánt önámítás nélkül
Tudomásul kell vennie

KÉSŐI LEVÉL N.-NEK

Bartók-reminiszcencia

Kedves N,

elidőzve tehát a török mondás feltétlen
Igazán: „Kedi hüpükden kücükür” mely lehet
Akár egy styl a macska valóban kisebb a kutyánál
Folyamodván ezért oly együttműködésért mely
Elkerülhetetlen itt e szobában melyre rákattan
Az ablaküveg mint bogárgyűjtemény fedele vagy
Mint egy óriás skarabeus szárnylemeze de
Folytatom ott hogy érkeznek aggasztó hírek
Egyes elnyomott részokról és más csataterекről
Hol kötelesek nemzeti hevülettel adózni de
Nem oly mulatságos buzgalommal mint illik
Egyes kávéházakban – most alkalmatlan erről
Írni ezt úgy is gondolom tudja miért – maradjunk
Ezért a fontos megállapításoknál konstatálhatom
Hogy itt a fehérneműk és a borok elsőrangúak
S mit annak idején piszkozatban írtam ...
Jobbnak látszik ha szóban – – – mert
Itt van például amit nemrégiben olvastam
A „rés” 79’ nem hogy egyszersmindenkorra
Áttörést jelent de mit (demi-t) szól
Mi facsimilében megjelent az itteni lapban:
Jegyre nem árulnak bizonyos kérvényt és
Végrendeletet sem

U.i. Nem feledkezhetünk meg azonban
Hogy e szertartások közepette megszűnik a
Művészet és a tudomány és aki a legkülönb
Már nem is próbálkozhat ellenérvekkel

Elnézését kérem e késői válaszáért
őszinte híve P.

A DÉLUTÁN MÉG AZ ÖRÖMÖK FOLYOSÓJA

– Nem találkozom mondta
senkivel
s akivel nem akarok
minduntalan nem szólok
de némelyik közöttük akkorára is
csak áztatom magam

– Ha nem ma mondta hát holnap
mindenképpen

– Szeretnék mondta
körbenézni a városon
itt ahová
híre sem érkezik
az egyetlenegyszer elhangzó szavaknak

AZ INDULÁS ÓRÁJA

Érzem a rákényszerített modorosság
felissza arcát Asszonyom – De
Folytassuk egyhangú beszédünk
A főutcán (Most egy hosszú vers
Aztán egy rövid Viszonozva óvatosságunk
A sorközökben tétován firkál az olvasó)

S az utolsó levél:

Felfüggesztett ítéleteikben meg-
Alázták Asszonyom itt
E harmadosztályú vonaton

Óriás félkaréjú gát
Lebeg a város fölött

AMIKOR JÖTTETEK MÉG NEM VOLT

Az ajtón túl lakott a kínai család
Náluk egy hangos szó –
 annyi se mondták
Nékem e tapétaajtó juttatta eszembe
Lépéseik eljutnak-e hozzám
Mert mindig a séta okán juthat
Eszébe bárkinek is: Akkor a legjobb
Valakit gyomorba vágni
Mikor szeretettel közelít felénk
Tartózkodjunk ezért a közönséges beszédől
Ha nem volna ez a prés
 még talán keszonbetegséget kapna itt mindenki

Asszonyom így egyszerű dolgok töltekeznek
Egymásba: valaki szólt
Elmúlt a légiveszély
S a többiek ráálltak
Kivéve azt az időzített bombát a bejáratnál

ÜNNEPRE KÉSZÜLŐDVE

Bulgakov-reminiszcencia

És a fellobogózott házakat sem
Értem Asszonyom és a házakon
Mindenféle feliratok hisz
Könnyen hajlítjuk a szót
S lesz ezután is aki
Tudom én

Még aznap este

A város legszebb sétányán (Folytathatnám
Ugyanabban a sorban) a lámpafényben
Gesztenyehéjak robbantak a gránitkövön
És jött a Mester szembe velem
Alig hallhatóan de mintha mondta volna
– Mirevaló

A PECSÉTRŐL

Asszonyom soha-nem-látott seregélyraj
Lepte el a várost

– Amit pedig

Az időről és az óráról mondanak el-
Következik akárha egy is közülünk ki-
Áll a menetszlopból nyoma vész haladéktalanul
Vagy szerez ellenséget tulajdon magának

– S a pályaudvaron fel-

Mutattam zsebeim harmincnyc menetjegy (odaútról)
Kontrollvizsgálatok eredményei egy köz-
Véleménykutató ív

„A kockadobás soha nem rontja le a véletlent” (Mallarmé)

Majd többek érkeztek abból a fajtából
Akiknek kötelességük áttekinthetővé tenni
Ezt az egészet S helyette –
Akkor kellett volna

Egyébiránt Asszonyom jól felépített tereink
Vákuumai számolatlanok

KIRAKÓDUNK SZERELMEINKKEL

Kirakódunk szerelmeinkkel az Önét
Csúsztassa át ide hozzám s e reklámüvegcsében
Őrzöm majd Asszonyom

Ó igazán ért-

Hetetlen hisz Ön tervezgetett Asszonyom
Még ébredéskor félálomban is
Őt kereste vagy helyét
– Szegény szegény – akárha százezer őz
Egymást törve alázuhanna a város főterére

Elveszített szerelmeink nem zárkóznak
Fel azután bármennyire is –

BEKIABÁLNAK HOZZÁM A GYEREKEK

Asszonyom igen előrehaladott állapotot
Példáz e vízfej ország váltig
Felemlegetve reményét föl- s alárohanva
E kórházi lépcsőn De tekintsen
Feltárt mészkőhalmainkra a falakon
Egyaránt kívülrekedtek vágyaink

Kiáltások szakadnak föl
Innen és túl az éjfélutáni városon
Belébotolnak perceink

EGYMÁST ELKERÜLŐ BESZÉLGETÉSEK

Végigver az eső a városon meg-
Kötve és eloldva minden görcsöt
Kényszerít választanom Asszonyom mi-
Közben átnézek túloldalamra szükség-
Képpen felborítva egy széket
– Ne feledje szólt van időnk el-
Felejteni egymást Nincs segítség
Ellenállni vagy sodortatva egyszerű lenne
– Ne tévessze meg feljövelelem Egy
Félbehagyott rohanás emléke csupán
És amit mondtam hogy ellenfél lehessenek
Ne kérdezze Asszonyom
Értem is jöhetnek
Egykor

Fények és hangok keverednek a ködben
Kiszolgáltatva megzavart érzéseinknek

AZ UTOLSÓ AUTÓBUSZ

– Ily közelsége
Elérzékenyít Asszonyom Emlékezzék a szakadó
Esőben feleúton találkoztunk
– Miféle védelmet
Vár Ön egy vagy több siker-
Telen kísérlet a siketek színházában:
„Ment üreges barlangba az istennő meg a férfi” igen
Csak eltűnődhetünk együttlétünk okán csak
Eltűnődhetünk
– Húzódjon a falhoz
Asszonyom bejön a város az ablakon
S valaki ezt is jegyzékbe veszi mikor
Sósízű arccal

Mindazonáltal a déli nap függélyes sugarai
Alámerülnek hófúvásos képzeletünkben
Ha csak egy lélegzetvételyit is

A FORRADALOM MINTEGY MAGÁNÜGY

Akár a fal mellett Akár
Az út közepén manifesztálódnak
Elképzeléseink a jövőről Be-
Húzódunk egymás közé Tételezzük fel
Továbbra is ezt a folyamatosságot
(Békesség itt a középtájon) – S már
Egy karnyújtásnyira kerültem magamtól
Ő boldog felismerés előbb
Hason majd átfordulva (Metaforizálva
egy gondolattöredéket a legcsekélyebb
mértékben sem gondoltam másra Idejönnek
mind aztán föleszik –)

Be akartam fejezni Asszonyom de mintha
Kulccsal babrálnának kintről
– Van itt valaki – Azt mondják
Reggelre mindig eltűnik

Előtte kiles a kémlelőlyukon

HOLOTT HIBÁTLAN ITT A REND

Szegény G. is hazaállít egykor
Rányítja szemét hol hárman alszanak
A szűk szobára s e szpunriveri csöndben rá-
Csodálkozik a falakra ahonnan három is
Hiányzik pedig a blondkeretes negyedik méltó-
Képp felnőhet a fontos dolgokhoz
Értse Ön alatta miért is ne értené Asszonyom
De mondhatnám úgy is:
Jó felemlegetni a régi szép halottakat
Akik nincsenek ma már

- De miért e titkolt köhintés Asszonyom
Mint említeni illik megrendült
Korokban s hivatkozva majdani biztos időkre
Ragadozóinkat felneveljük mi is

Az alacsonyabb régiókban szitál az eső
A szerelem lopva jár a városon

LÉGRITKA

– És Asszonyom

Akkor távozóban egy macska
Hosszan nézett utánam (A város utcáin
Délutánonként az árnyak Ó-betűvé
Kerekednek s kerülgetjük őket)
– egy macska – Mivégre is
Mondhatná tereink összekötődtek
Legalább ez egyolvasásnyi időre

E széljárta mondatok között

EURÜDIKÉ

Honnan s mifajta távollétünk vonz
Felégetett terünk innenső partjára Hisz
Gyökértelen (-nélkül -nélkül -nélkül)
És kiáltjuk - Vendég voltam
Már nincs nyomom és gyanútlan érkeztem
Asszonyom Mégis
Mind visszafordul ki egyszer innen kijut
Elítéltetve e beszűkült szemhéjak redői által

Iszapos ködben a táj Kiszakadni
Vagy folytatódni egyformán örömtelen

ÉS KEZDÜNK KÖZEPES FUTÁSOKBA

Sűrűsödő ütésváltások között

(e jelennek szóló s minden esetben egyszeri
tolongás) – Telefonálnom kellene Asszonyom
S hallgatni az egyre idegesebb a vonal túlsó
Felén hallgatni az egyre idegesebb végül
Annyit mondanék „Nem én vagyok”

– Asszonyom nem tudom

Megszokni a reggeli ébredések

Hasonlatosságát

FRÁTER CIPRIÁN A MADÁREMBER REPÜLNI TANUL

Mikor kitüremkedett a résnyire hagyott ablakon
Némi cigarettafüst kúszott utána S az ágyon
Hátramaradt testének egynémely részlete
Karok és lábak (női mind) csomója által mint észrevehető
Kétségtelen Az a hiány mit testének ily
Megfogyatkozása keltett kedvében járt néhány
Hátravetett kezű nézőnek Melyről
Megfeledkezve gondolatban elidőzött
A cifrázógépet értelmén és felröhögött
S mint valahány seggvédő (elnézést kérek)
Kezden beléfogni a következőkbe: Asszonyom
A megcsappant életerő végtermékei kiolvashatók
A görcsös megnyilatkozásokban Mindazonáltal
A szociográfiák sebesen igazolják a vevőnek
Alacsonyrepülésben ki minderre rábólint
Sokattudóan kétségtelen

Aztán felidézve a repülés néhány mozdulatát
Meglobbentti karjait „Illatos kenőcstől
Elbódult legyek módjára”

SZELÍD TÁJBAN FÉLKORSÓ HIÁNY MEG EGY TELJES

Parti Nagy Lajosnak

Mely időben a dagály ez a dobozolt telítettség
Végigömlik poros főutcánkon kiváltképp hasonlatos
Mikor tejért igyekszik a városi gyermek a por és
Tőgyszagú alkonyatban hol félkorsó hiány meg egy teljes
És itt van még hogy nótaszó közepette valamint
Ha szolfézsórán lennénk a munkásotthonban
És mit kezdjünk a lila négyszögekkel a lemenő
Napban mintegy bekeretezik testünk akár a tesztvizsgákon
Ránkhajló magány avagy mit a rutinból átítatott csönddel
Melyhez foghatót nemigen él át halandó

HOMMAGE À KASSÁK

Megüresedett jeleinket váltott szavainkban kitöltjük
s miként e magányos sziget behajózunk
itt hol a legkisebb figyelmetlenség egyezkedést takar
itt hol a révkalauz felhasított
szembogarán a megtérés és a tisztaság elképzelt
dimenziói kéklenek mindegyre reménytelen . . .

Barátaim szemünk mögött száműzött
csillag szaladt le a vízre

TÉMAJAVASLATOK KÉSZÜLŐ MAGÁNTÁRLATOK SZÁMÁRA

mindenekelőtt elköszönünk az
olvasótól/nézőtől

majd tréfás részvét-táviratot küldünk
magunknak a tárgyilagosság
kedvéért kellő okot keresve az
önsajnálatra
(akár emlékeinkből is -)

kérem! (minden magyarázkodás nélkül
felordítunk) kérem!
(mint első álmunkból) ez az
ember (így: ez az ember!) a szemünk
láttára -
(s ne fejezzük be
hagyjunk lehetőséget a kívülállóknak
kinek-kinek a képzeletére bízva)

nyugalmunkat visszanyerve
gondoljunk a már hátunk mögé vetett
valamikori tájra s akivel
együtt láttuk

- mit szólna ő ehhez

TARTALOM

Az Olvasóhoz (<i>Csorba Győző</i>)	3
--------------------------------------	---

PARTI NAGY LAJOS

Beszállás	9
Hó, hírek, híreink	10
Szomorú, lassú ének	11
Hazajöttél, a szonettek meg strandra mentek	12
Mélyles	13
Nyár kiadó	14
Félig foncsorozott	15
Angyalstop	16
Gyászvers-próba Nagy László halála napján	18
Vincent üzenete Theónak	19
Mintha nem is	20
Sheila, súlyos tompa tárggyal	21
Szelíd tájban fél korsó hiány	22
Vagy egy teljes	23

CSORDÁS GÁBOR

Levél	27
Színház üres házban	29
Folyamodvány állampolgárságért	30
Önarckép 1971-ből	31
Üzenet Nagy Lászlónak	32
Varjúének	33
Két fatras	34
13 haiku	35
Madár	37
Jázminok	38

MELIORISZ BÉLA

Balaton	45
Ablak	46
Szonettek alkonya	47
Ereszkedem délnek	48
Vizekre szaladj	49
Szél indul	50
Madaram madaram	51
A tenger	52
Warnemünde	53
Rostocki kocsmában	54
Füvekben alszik	55
Ma is eljött	56
Meztelenül	58
Belátva ismét	59
Suhint az idő	60
Nekierednek	61
Marad	62
Gyufa sercen	63
Ma sem	64
Lehet	65
Nagy az út	66
Szindbád elhagyja a várost	67
Idegenben	68

PÁLINKÁS GYÖRGY

Sarkadi emlékének	71
Sziszifoszi párbeszéd	72
A Jenő azt mondta hogy átment a labda	73
Úgy vélem lehetséges minderre embert találni	74
Mester a szokásos négy lövést	75
Határterület – mérsékelt szorítással	76
Késői levél N-nek	77
A délután még az örömök folyosója	78
Az indulás órája	79
Amikor jöttetek még nem volt	80
Ünnepre készülödvé	81
A pecsétről	82
Kirakódunk szerelmeinkkel	83

Bekiabálnak hozzám a gyerekek	- - - - -	84
Egymást elkerülő beszélgetések	- - - - -	85
Az utolsó autóbusz	- - - - -	86
A forradalom mintegy magánügy	- - - - -	87
Holott hibátlan itt a rend	- - - - -	88
Légritka	- - - - -	89
Eurüdiké	- - - - -	90
És kezdünk közepes futásokba	- - - - -	91
Fráter Ciprián a madárember repülni tanul	- - - - -	92
Szelid tájban félkorsó hiány meg egy teljes	- - - - -	93
Hommage à Kassák	- - - - -	94
Témajavaslatok készülő magántárlatok számára	- - - - -	95

59

60

Parti Nagy Lajos

Csordás Gábor

Meliorisz Béla

Pálinkás György

versei